

A KÚRIA v é g z é s e

Az ügy száma: Kpk.IV.39.082/2023/3.

A tanács tagja: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke; Dr. Balogh Zsolt előadó bíró; Dr. Sperka Kálmán bíró

Kérelmező: hivatalból

Alkotmánybírósági határozat száma: 16/2023. (VII. 25.) AB határozat (belső ügyszám: IV/1115/2023.)

Az ügy tárgya: Győri Törvényszék 103.Kpk.750.066/2023/11. számú végzése megsemmisítését követő eljárás meghatározása

Rendelkező rész

A Kúria az Alkotmánybíróság 16/2023. (VII. 25.) AB határozata alapján a Győri Törvényszéket új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alapügy tényállása szerint Győr Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 2/2023. (III. 17.) számú határozatával (a továbbiakban: HVB határozat) megtagadta egy magánszemély, mint szervező által benyújtott, helyi népszavazásra javasolt kérdés – *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata ne kezdeményezzen kisajátítási eljárást a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelettel kiemelt jelentőségű ügyre nyilvánított Győri Ipari Park bővítése céljából?”* – hitelesítését.
- [2] A HVB határozata felidézte, hogy az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése szerint helyi népszavazás tárgya a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügy lehet. A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.). 32. § (1) bekezdése a hatáskörre vonatkozó korlátozást tovább pontosítja azzal, hogy a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyekben lehet helyi népszavazást kiírni.

- [3] A HVB határozata megállapította, hogy a Korm. rendelet szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás a Korm. rendelet hatálya alá tartozik, az nem minősülhet helyi közügynek, továbbá a kérdés népszavazásra bocsátása alaptörvényi kollíziót eredményezne, ezért a kérdés nem bocsátható helyi népszavazásra az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésére figyelemmel. A HVB továbbá arra a következtetésre jutott, hogy a népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, ezért az Nsztv. 41. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a kérdés hitelesítésének megtagadásáról döntött.
- [4] A HVB határozat ellen a szervező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő, melyben kérte a bíróságot, hogy a HVB határozatot változtassa meg, és a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítse. A Győri Törvényszék 103.Kpk.750.066/2023/11. számú végzésével a HVB határozatot megváltoztatta, és a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette. A végzés indokolása szerint egyetlen jogszabály sem írja elő, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházással kapcsolatban lefolytatott közigazgatási eljárást az önkormányzat köteles lenne megindítani. A bírósági döntés szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdésre egyértelmű igen, vagy nem válasz adható. A feltett kérdés az Nsztv. 39. § (1) bekezdésének második fordulata szempontjából annyiban speciális, hogy bármilyen eredménnyel zárul a népszavazás, az önkormányzatot döntéshozatali kötelezettség nem terheli. Tehát egy meg nem alkotott rendelet vagy határozat értelemszerűen nem ütközhet magasabb szintű jogszabályba.
- [5] Ezt követően egy gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben a Győri Törvényszék végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Álláspontja szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (7) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a XIII. cikk (1) bekezdésével. Előadta, hogy a bíróság döntése alaptörvény-ellenes, sérti a népszavazáshoz való jogot és a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, mert országos közügyben hitelesített népszavazási kérdést, vagyis nem tartozik az önkormányzat hatáskörébe, másfelől az egyértelműség követelménye tekintetében hiányzó érdemi indokolás egyenként és összességében is sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.
- [6] Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján contra constitutionem jogértelmezés valósult-e meg az indítványozó hátrányára, amikor a bíróság a helyi közügy fogalmát értelmezte.
- [7] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a népszavazás kiegészítő jellegű jogintézmény, népszavazási kezdeményezéssel nem lehet törvényben szabályozott, helyi közügynek nem minősülő ügyeket, ideértve a nemzetgazdasági, kiemelten közérdekű ügyeket, a helyi közügy fogalma alá vonni az Alaptörvény sérelme nélkül, mert ez nemcsak a jogszabályok contra legem, hanem contra constitutionem értelmezését és alkalmazást is jelenti.
- [8] Az Alkotmánybíróság szerint a támadott bírói döntés által hitelesített kérdés tehát csak látszólagosan irányul helyi közügyre, s ennek az eljáró bíróság nem tulajdonított jelentőséget, figyelmen kívül hagyta a kiemelt beruházással nyilvánítására vonatkozó jogszabályok célját. Ezáltal az Alaptörvény szabályait megkerülő kérdést hitelesített, s a contra constitutionem jogértelmezés a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét valósította meg.
- [9] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz folytán eljáró Alkotmánybíróság a 16/2023. (VII. 25.) AB határozatában megállapította, hogy a Győri Törvényszék 103.Kpk.750.066/2023/11. számú végzésével a helyi népszavazásra bocsátott kérdést az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon hitelesítette, ezért a Győri Törvényszék 103.Kpk.750.066/2023/11. számú végzését megsemmisítette.

A döntés indokolása

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 123. § (2) bekezdése értelmében, ha az Alkotmánybíróság a bíróság határozatát megsemmisítette, a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra utasítja vagy a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendeli el. A Kúria az új eljárásra utasítást mellőzi, ha a jogsérelem utólagos orvoslására nincs lehetőség. A Kp. 123. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárásra a polgári perrendtartás szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 427. § (1) bekezdés b) pontja értelmében, ha az Alkotmánybíróság megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és a bírósági határozatot megsemmisíti, az alkotmányjogi panasz orvoslásának eljárásjogi eszközét – az Alkotmánybíróság határozata alapján és a vonatkozó eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával – a Kúria állapítja meg.

A Pp. 428. § (1) és (2) bekezdése többek között kimondja, hogy az eredményes alkotmányjogi panasz alapján indított eljárásokat soron kívül kell lefolytatni, a Kúria nemperes eljárásban határoz.

- [10] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság a Győri Törvényszék végzését megsemmisítette, így a szervező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme elbírálatlan maradt. A fentiekre tekintettel a Kúria elrendelte, hogy a népszavazási ügyben a Győri Törvényszék hozzon új határozatot. Az új eljárásra a Kúria – figyelemmel az Alkotmánybíróság 16/2023. (VII. 25.) AB határozatának megállapításaira – azt az iránymutatást adja, hogy a bíróság eljárása során értékelje, hogy a hitelesíteni kért kérdés csak látszólagosan irányul helyi közügyre, s vegye figyelembe a kiemelt beruházással nyilvánítására vonatkozó jogszabályok céljait.

Záró rész

- [11] A döntés elleni jogorvoslatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. augusztus 29.

Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő